

De ambtswoning aan de Markt van Ilmenau

GoetheStadtMuseum: Goethe als ambtenaar, natuuronderzoeker en dichter
 ⌚ dagelijks 10.00–17.00 uur

Het Jagdhaus Gabelbach

Museum over Goethes natuurwetenschappelijke studies
 ⌚ apr–okt: di–zo 10.00–17.00 uur
 nov–mrt: di–zo 11.00–16.00 uur

Het Gundelachsche Haus in Stützerbach

Goethemuseum met Glasmuseum
 ⌚ apr–okt: za/zö 10.00–17.00 uur
 nov–mrt: za/zö 11.00–15.00 uur

De Goethewandelroute in een oogopslag

ilmenau himmelblau Goethe- wandelroute

Kwaliteitsroute Duitsland te voet

VVV-kantoor Ilmenau-Information

98693 Ilmenau | Am Markt 1
 Tel.: +49 (0) 36 77 – 600 300
 Fax: +49 (0) 36 77 – 600 330

Openingstijden:

ma – vrij: 9.00 uur – 18.00 uur
 za/zö/feestdagen: 10.00 uur – 17.00 uur

Service:

- kamerbemiddeling in en om Ilmenau
- bemiddeling van stadsrondleidingen, wandelingen en dagprogramma's
- ticketverkoop voor geheel Duitsland voor culturele en sportieve evenementen
- kaarten-, reis- en literatuur-aanbiedingen

Bergafwaarts is het Jagdhaus Gabelbach (13) te vinden. Het is eenvoudige, utiliteitsbouw uit de late barok dat in de zomer van 1783 in alle haast gebouwd werd om als gastenverblijf voor hertog Carl August von Sachsen-Weimar-Eisenach en zijn jachtgezelschap te dienen. Het huidige museum geeft een indruk van de jachtgebruiken, het gezellige leven aan het hof van Weimar en de natuurwetenschappelijke studies van Goethe.

Na de Hirtenwiese (14) gaat de route via de Landstraße naar Neustadt naar beneden naar het schilderachtige Schortetal naar de Knöpfelstaler Teich (15) met schuilhut en naar het Finsteren Loch (16). Dit wordt in het gedicht "Ilmenau" van Goethe als rustplaats voor het jachtgezelschap van de hertog beschreven.

Via de parkeerplaats "Auerhahn" (17) is bergafwaarts Stützerbach met de Schlossberg (18) en het Gundelachsche Haus (19) bereikbaar. Goethe verbleef vanaf 1776 dertien keer in Stützerbach en woonde hier. In dit derde Goethemuseum van de kwaliteitsroute zijn o.a. de originele woon- en werk-kamer van Goethe, behang, waar Goethe al tegenaan keek en gerei in de "zwarte keuken" evenals de geschiedenis van het laboratoriumglas in Stützerbach te bezichtigen. (meer informatie: www.stuetzerbach.de)

Tip: Gebruikt u de busverbinding voor een stuk van de wandelroute!
www.rennsteig-bus.de

Goethe – ambtenaar en wetenschapper

“Ik was hier altijd graag en dat ben ik nog steeds; ik denk dat het door de harmonie komt, die hier overal aanwezig is...”
(Goethe aan Schiller, Ilmenau, 29 augustus 1795)

De beroemdste bezoeker van Ilmenau was Johann Wolfgang von Goethe, die zich in opdracht van de hertog bezig hield met het geldwezen van de stad en de herleving van het koper – en zilverhuis. Tevens zorgde zijn verbondenheid met het landschap ervoor dat hij 28 keer naar Ilmenau kwam. Om die reden is Ilmenau ook bekend als Goethe – en universiteitsstad.

De 20 km lange Goethewandelroute verbindt de werkgebieden van Goethe tussen Ilmenau en Stützerbach. Het actief beleven van cultuur en natuur was een passie voor hem.

De “Kwaliteitsroute Duitsland te voet” (Qualitätsweg Wanderbares Deutschland) kreeg als eerste route in Thüringen het kwaliteitswaarmerk en kreeg het opnieuw. Hij wordt met de “g”, de afkorting van de naam Goethe, aangeduid.

Goethekamers in het GoetheStadtMuseum
Het meubilair uit de tijd van Goethe laat de huiselijke sfeer van een salon tot leven komen.

De Goethewandelroute begint bij de ambtswoning (1) aan de Markt in Ilmenau. In 1616 liet gravin Sophie von Henneberg de ambtswoning als verblijfplaats voor weduwen bouwen. Na de stadsbrand in 1752 werd het gebouw volgens de plannen van de barokbouwmeesters Gottfried Heinrich Krohne met dienstruimtes voor de hogere administratieve ambtenaar en woonruimtes voor de familie van de hertog herbouwd. Tegenwoordig kan, staande op dezelfde vloerplanken als destijds, het uitzicht op de markt en het gestuukte plafond nog bewonderd worden in de lichte hoekkamer op de eerste verdieping.

De ambtswoning herbergt tegenwoordig het VVV-kantoor Ilmenau-Information en het GoetheStadtMuseum. Het laat Goethe als dichter, ambtenaar en natuuronderzoeker zien. Achter het gebouw nodigt de tuin van de ambtswoning uit om te vertoeven, want hierin zijn sporen in de bodem aanwezig die op de aanwezigheid van vroegere bewoners duiden.

Goethe de dichter...

Door de Obertorstraße is de begraafplaats (2) bereikbaar. In de directe omgeving van de ingang bevindt zich de grafstede van Corona Schröters, de aan het hof van Weimar gevierde zangeres, toneelspeelster en eerste vertolker van Goethes “Iphigenie”.

De route gaat door de obere Altstadt langs het Zechenhaus, naar de Mittleren en Oberen Berggrabenweg. De routes die op het bergmassief lopen, waren in Goethes tijd greppels waar water door liep. Zij leidden het voor de waterwerken noodzakelijke opgeslagen water meer dan 14 km naar de putten van de Sturmheide en naar Roda.

Van de route naar Bertha’s Quelle en naar Schwalbenstein zijn betoverende doorkijkjes op het dal van Manebach mogelijk. Op de Schwalbenstein (3) schreef Goethe in 1779 in slechts een dag de vierde akte van “Iphigenie”, waarvan het begin op een lei op de purpersteen te lezen is. Een schuilhut met een mooi uitzicht nodigt uit om een pauze in te lassen.

Na het Schoffenhaus is via de Heidelberg Marienquelle (5) en de Emmastein (6) bereikbaar. Bergafwaarts is na Manebach het huis van de cantor vinden (7). In Manebach wordt het lldal doorkruist, en op de tegenoverliggende Kammerberg

De Schwalbenstein
Op een op rotsgesteente aangebrachte lei staat het begin van de vierde akte van “Iphigenie”.

... en tekenaar

begint de beklimming naar de Helenenruhe (8) en naar de Großer Hermannstein (10), nadat de Sophienquelle (9) gepasseerd is. Dit stuk weg is het steilst van de wandeling en wordt beloond met een adembenemend uitzicht vanaf de rots. De grot in de rots is kunstmatig gemaakt en diende in de Middeleeuwen vermoedelijk als wachtlokaal van een burcht die op de rots zou hebben gestaan.

Goethe bracht er meermaals een bezoek aan en kenmerkte de grot als volg:

“(het is) mijn geliefde verblijf, waar ik zou willen wonen en blijven”.

Hier heeft Goethe gewerkt en getekend. Hij bracht mevrouw Von Stein ook naar deze grot, toen zij hem in de zomer van 1776 in Ilmenau bezocht. Als woorden niet genoeg waren, vulde hij ze met tekeningen aan: van de grot in de Hermannstein, van de in nevel gehulde dalen bij Ilmenau, van de Manebacher en Stützerbacher grond.

“... het gaat elke beschrijving en tekening te boven”.

Boven alle toppen...

De Kickelhahn
De berg die vlakbij Ilmenau ligt, biedt een prachtig uitzicht over het Thüringse Woud.

Met 861 m wordt het hoogtepunt van de wandeling bereikt: het Goethehuisje (Goethehäuschen) (11). Op 6 september 1780 schreef Goethe op het binnenste plankenbeschoot van de toenmalige jachthut één van zijn mooiste gedichten – “Nachtlied van de wandelaar”:

*Boven alle heuveltoppen is het stil,
in de boomtoppen word je
nauwelijks een zuchtje wind gewaar;
de vogels zwijgen in het bos.
Wacht maar – spoedig
rust jij ook.*

De verzen kunnen in het vrij toegankelijke Goethehuisje in 16 talen nagelezen worden. Door onoplettendheid van bessenverzamelaars brandde het in 1870. Vier jaar later werd het getrouw naar het origineel herbouwd.

... de natuurwetenschappen

Het Goethehuisje (Goethehäuschen)
Niet ver van de Kickelhahntoren (Kickelhahnturm) kunnen we Goethes “Nachtlied van de wandelaar” lezen.

Ca. 100 m verder bevinden zich de fundamenten van het historische jachtgebied van de hertogen van Saksen-Weimar, dat al in Goethes tijd niet meer gebruikt werd. Daarna wordt de Kickelhahntoren bereikt (12). De beklimming van 107 treden op de 24 m hoge toren wordt met een adembenemend uitzicht over het Thüringse Woud en het voorland beloond. Goethe wist de schoonheid van de berg al te waarderen en bracht daar veel tijd door. De toren werd echter pas in 1855 gebouwd.

